

● ● ● In deze nieuwsbrief...

Korte berichten

- Invoering aangepaste meningokokken vaccinatie
- Project suicidepreventie
- Tolken app
- Gezond op reis
- Zanzu.nl
- Eikenprocessierups
- Impressie GGD 2017
- Ziek van voorjaarsactiviteiten

Vraag v/d huisarts

Bijtincident

Welke diagnostiek moeten worden ingezet bij de patiënt?

Scabies

Scabiës bij een gezin van nieuwe statushouders. Kunnen wij hierin adviseren?

Thema's

Voorschrijven PrEP

Diverse huisartsen kregen de vraag om PrEP voor te schrijven. Vandaar wat extra informatie.

Personen met verward gedrag

Een casus op een huisartsenpost en informatie over de subsidieregeling voor onverzekerden.

Transmissie
Nieuwsbrief voor huisartsen

Wist u dat...

We een telefoonlijn voor professionals hebben: 038-4281351?

U heeft soms direct contact nodig met een GGD professional. Dit geldt zeker bij spoedzaken, maar kan ook gaan om andere zaken waarbij intercollegiaal overleg nodig is. Het is dan niet wenselijk dat een zorgprofessional (lang) in de wacht staat. De telefoontjes die op deze lijn binnen komen, worden met voorrang behandeld. Op dit moment zijn de arts Forensische geneeskunde, een Jeugdarts of een sociaal verpleegkundige Seksuele Gezondheid bereikbaar via deze telefoonlijn. Infectieziektebestrijding blijft bereikbaar via 038-4281656.

Het Hepatitis A virus met een PCR op faeces vastgesteld kan worden?

We hebben het afgelopen jaar een paar keer een 'fout-positieve' IgM voor Hepatitis A virus (HAV) bij ouderen gezien. Zij hebben vaak geen herkenbare klachten en geen duidelijke bron. Dit kan optreden door bijvoorbeeld een kruisreactie van de serologische test met acute fase eiwitten van andere virussen (o.a. CMV of EBV). Om zeker te weten of iemand besmettelijk is, kan daarna met een PCR op faeces vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van een recente HAV besmetting. Deze PCR wordt nog alleen door het RIVM gedaan. De GGD kan dit, na ontvangen van de melding of eerder in overleg met u, laten uitvoeren. Omdat bij een positieve uitslag alsnog Hepatitis A vaccinaties aan contacten gegeven moet worden of een cito IgG HAV bij contacten van oudere leeftijd, vergt dit wel enige spoed.

Er wordt geadviseerd ouderen tegen pneumokokken te vaccineren?

In februari jl. adviseerde de Gezondheidsraad de minister van VWS om ouderen van 60-75 jaar iedere vijf jaar te vaccineren tegen pneumokokken. Het RIVM heeft een kosteneffectiviteitsanalyse uitgevoerd waaruit blijkt dat herhaalde vaccinatie van 60-plussers met het vaccin PPV23 (tegen 23 circulerende serotypen) het meest effectief en het goedkoopst is. Jonge kinderen zijn de belangrijkste bron van besmetting en verspreiding van grote hoeveelheden verschillende typen pneumokokken in de bevolking. Vaccinatie voor kinderen leidt wel tot groepsbescherming, maar slechts beperkt tot bescherming van ouderen. De minister van VWS komt nog met een definitief advies.

Vraag van de huisarts

Geselecteerde vragen van huisartsen uit de GGD praktijk

Bijtincident

Een huisarts heeft een patiënte (gebetene) tijdens het spreekuur gezien die gebeten is door een andere persoon (bijter). De gebetene heeft hiervan een diepe bijtwond opgelopen, waarvoor de huisarts reeds met antibiotica was gestart. De bijter zou niet bekend zijn met HIV of hepatitis. De gebetene heeft 3 vaccinaties gehad tegen HBV met een goede titer (>100). Welke testen moeten worden ingezet bij de patiënt?

Volgens de LCI richtlijn is er geen risico (speeksel bijter in wond gebetene) voor gebetene. Zij is adequaat gevaccineerd voor HBV en loopt geen risico op HCV en HIV. De bijter heeft echter wél een risico op HCV en HIV. Er is geadviseerd de gebetene te testen op HCV en HIV om uit te sluiten dat bijter besmet is geraakt door de beet in patiënte.

Mocht het incident werkgerelateerd zijn, dan kan de patiënt contact opnemen met zijn/haar leidinggevende en de bijbehorende arbeidsdienst. Meer informatie over prik- en bijtincidenten? Kijk op <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/prikaccidenten>.

Scabiës

Een huisarts belt over een gezin van nieuwe statushouders. Het gezin, bestaande uit vader, moeder, dochter en zoon, heeft al zeven behandelingen met zalf gehad en komt maar niet van de scabiës af. Kunnen wij hierin adviseren?

Om bij dit gezin zeker te weten dat het om scabiës gaat, is het belangrijk dat de dermatoloog de scabiës bevestigt door het aantonen van eitjes en/of mijten. Zo kan er gerichte behandeling worden ingezet en kan resistentie tegen medicatie worden voorkomen.

Er worden inderdaad eitjes aangetoond, dus de behandeling kan wéér worden ingezet. Maar voor we beginnen...

Voor een effectieve behandeling is het belangrijk dat alle mensen die, in de zes weken voordat de klachten begonnen, met de scabiëspatiënt direct lichamelijk contact (langer dan 15 minuten) hebben gehad tegelijk worden behandeld. Zoals de partner, gezinsgenoten en eventuele logées. Deze mensen hoeven geen klachten te hebben. Naast de behandeling is ook de wasinstructie van groot belang om herbesmetting te voorkomen. Het uitvoeren van de behandel- en wasinstructies zijn niet moeilijk, maar komen wel precies. Het kan helpen om een coördinator aan te stellen die de voorbereidingen en de behandeling aanstuurt.

Bij dit gezin hebben we hulp van de wijkverpleegkundige ingeschakeld om bij hen thuis praktische tips en uitleg te geven en te kijken waar het de vorige keer misging. Een taalbarrière bleek hierin een grote rol te spelen. De instructies werden niet goed begrepen en daardoor niet goed uitgevoerd.

Het kan natuurlijk ook voorkomen dat er een culturele barrière meespeelt. Dan is het mogelijk om gebruik te maken van een sleutelpersoon. Dit kan iemand zijn uit de omgeving en gemeenschap van het gezin, maar er kan ook een opgeleide sleutelpersoon worden ingezet.

Een sleutelpersoon is opgeleid om samen met de zorgverlener niet alleen de informatie, maar ook de cultuurverschillen te vertalen naar de mensen.

In de beschreven casus heeft de wijkverpleegkundige met behulp van de folders in de juiste taal en drie huisbezoeken het gezin ondersteund om de behandeling met Loxazol© te laten slagen.

Meer informatie:

Informatie in diverse talen waarin de behandeling met zowel zalf als tabletten wordt uitgelegd:

<https://www.ggdghorkennisnet.nl/thema/kennisdelingsprogramma-gezondheid-statushouders/publicaties/publicatie/16979-scabies>

Informatie over de inzet van sleutelpersonen. Pharos heeft veel informatie verzameld voor nieuwe statushouders: http://www.pharos.nl/documents/doc/flyers_sleutelpersonen_a5.pdf

Voorschrijven Pre-expositie Profylaxe (PrEP)

PrEP is een combinatie van de hiv-remmers Emtricitabine en Tenofovir disoproxil en is ondertussen een geregistreerd middel voor de preventie van hiv. Diverse huisartsen hebben de vraag om PrEP voor te schrijven voorgelegd gekregen. Omdat PrEP nog relatief onbekend is als preventiepil, informeren we u hier graag extra over.

Diverse onderzoeken hebben uitgewezen dat het middel zeer effectief is gebleken bij het voorkomen van hiv. Belangrijk hierbij is de therapietrouw van de cliënt/patiënt. De risicogroep die voor PrEP in aanmerking komt, is de groep mannen die seks hebben met mannen. Het gebruik van PrEP kan dagelijks of intermitterend (rondom de seks) zijn. PrEP beschermt uiteraard niet tegen soa, hepatitis B en C.

Zorg rondom PrEP

De zorg rondom PrEP in de regio IJsselland is in ontwikkeling. Wanneer een patiënt PrEP wil gaan gebruiken, kan de huisarts dit voorschrijven na de nodige labcontroles (o.a. nierfunctie). GGD IJsselland kan de soa/hiv testen uitvoeren en de periodieke controle hiervan elk kwartaal. Desgewenst kan er overleg plaatsvinden tussen de huisarts en de GGD. Het HIV Behandelcentrum Isala heeft eveneens een adviserende en informatieve functie. De NHG heeft

onlangs op de site (NHG.org) een nieuwsbericht met informatie over PrEP in de spreekkamer geplaatst (zie de link bij 'Informatie').

Kosten

De kosten van PrEP (ongeveer €50,00 per maand) worden niet voorgoed en zijn voor rekening van de patiënt. De kosten zijn echter ondertussen sterk gedaald als gevolg van het verlopen van het patent op Truvada.

Meer informatie

Op NHG.org vindt u vragen over PrEP tijdens het spreekuur. [Hier](#) vindt u de PrEP richtlijn. Of kijkt u [hier](#) voor het Dossier PrEP.

U kunt ook contact opnemen met de GGD IJsselland SOA poli via 038-4281600 of 06-51473396. Of Isala HIV Behandelcentrum via 038-4244479.

Met PrEP hiv de wereld uit

De publieke gezondheidszorg beschouwt PrEP als een belangrijk instrument om nieuwe hiv geïnficeerden te voorkomen. Zo dragen we bij aan het bestrijden van de hiv epidemie.

GGD IJsselland hoopt samen met de ketenpartners te streven naar de doelstelling die uitgesproken is op WereldAidsDag 2016: 'Aids de wereld uit in 2030!'

Invoering vaccinatie meningokokken

Sinds 2015 is er een toename van meningokokkenziekte type W in Nederland (Knol 2017). Vanwege deze toename heeft de minister van VWS besloten om in 2018 twee cohorten te gaan vaccineren met MenACWY vaccin. Sinds 1 mei 2018 krijgen kinderen van 14 maanden MenACWY in plaats van MenC. En omdat onder tieners een toename in het aantal ziektegevallen door type W te zien is, wordt er in oktober 2018 gestart met het vaccineren van tieners die vanaf 1 mei 2018 14 jaar worden.

GGD IJsselland voert deze vaccinaties uit. In 2018 en 2019 krijgen deze kinderen de vaccinatie in het kader van de maatregel om een uitbraak te voorkomen. Dit betreft nog geen RVP. Afhankelijk van het advies van de Gezondheidsraad en vervolgens het besluit van de minister van VWS zal de MenACWY-vaccinatie op tienerleeftijd mogelijk gecontinueerd worden en opgenomen worden in het RVP.

Kinderen in andere leeftijdsgroepen dan hierboven vermeld, krijgen géén uitnodiging voor een MenACWY-vaccinatie. Peuters die recent de meningokokken vaccinatie tegen type C hebben gehad, krijgen nu dus niet via het RVP het aangepaste vaccin. Ouders die voor hun kind toch graag het nieuwe vaccin willen, kunnen dit via de reizigerspoli van GGD IJsselland krijgen. De kosten zijn dan voor eigen rekening. Het vaccin kost circa 60 euro exclusief consultkosten.

Start project: 'Zelfmoord? Praat erover!'

De 11 gemeenten in de regio IJsselland willen het aantal suïcides in IJsselland terugdringen. Daarom is dit voorjaar het project 'Zelfmoord? Praat erover!' van start gegaan. Voor veel mensen is het een groot taboe om te praten over zelfmoord. Terwijl dit juist kan opluchten en helpen om gedachten aan zelfmoord te relativiseren en een plek te geven. GGD IJsselland coördineert het project 'Zelfmoord? Praat erover!'. Lees meer op [onze website](#).

Tolken app doorbreekt taalbarrières spreekkamer

Mede door de instroom van vluchtelingen komen taalproblemen in de spreekkamer regelmatig voor.

Uit onderzoek van het Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL)*1 blijkt dat bij 16 procent van alle anderstalige patiënten de inzet van een tolk noodzakelijk is, terwijl dit maar bij 5 procent van de gevallen gebeurt. Te weinig tijd en gebrek aan financieringsmogelijkheden zijn de voornaamste oorzaken om af te zien van een professionele tolk. Livewords GO is een nieuwe app die dag en nacht directe verbinding biedt met professionele tolken die in 144 talen de juiste boodschap kunnen overbrengen. Zie voor meer informatie en contactgegevens <https://livewords.com/go/>.

Veel kinderen gaan ongevaccineerd op reis

De zomer komt eraan. Tijd voor veel mensen om de zon op te zoeken. Per jaar reizen veel gezinnen naar bestemmingen waar ziekten zoals hepatitis A (HAV) voorkomen. Ouders gaan er vaak ten onrechte van uit dat kinderen de benodigde vaccinaties hebben gehad via het Rijksvaccinatieprogramma. HAV maakt hier echter geen deel van uit. Bijna de helft van alle kinderen gaat hierdoor ongevaccineerd op reis naar een risicoland waar HAV voorkomt. Denk aan landen als Marokko, Turkije of Kaapverdië. Het is belangrijk om ouders met kinderen hier goed over te informeren.

Al bekend met Zanzu.nl?

Rutgers heeft een website voor vluchtelingen en nieuwkomers gemaakt over seksualiteit en seksuele gezondheid, de Nederlandse wet- en regelgeving op dat terrein en de relevante hulp- en dienstverlening. Tot nog toe was hierover geen geschikte informatie beschikbaar voor anderstaligen. Door gebrekkige kennis lopen asielzoekers en migranten grote risico's in seksuele gezondheid. Zanzu.nl biedt in 14 talen begrijpelijke informatie, rekening houdend met culturele gevoeligheden.

Eikenprocessierups actief

Vanaf mei tot en met augustus kan de eikenprocessierups voor overlast zorgen en kunnen patiënten met gezondheidsklachten op het spreekuur komen.

Het venijn van de eikenprocessierups zit in de brandharen, welke ook door de wind meegevoerd kunnen worden uit de nesten. Deze haartjes zijn met het blote oog niet te zien. Met hun weerhaakjes dringen de pijnvormige brandharen bij aanraking gemakkelijk in de huid, ogen en luchtwegen. Wat er dan gebeurt lijkt op een allergische reactie. De reacties kunnen per persoon sterk verschillen en kunnen heftiger zijn bij personen die vaker met de brandharen in contact komt. Het contact met brandharen kan binnen een paar uur klachten veroorzaken, zoals (hevige) jeuk, bultjes, blaasjes, roodheid en ontsteking. De ogen kunnen rood en dik worden of ontstoken raken. Daarnaast kunnen verschijnselen optreden die lijken op een verkoudheid: een loopneus, kriebel in de keel, hoesten, moeilijk slikken en kortademigheid.

Meestal verdwijnen de klachten binnen enkele dagen tot weken spontaan. Bij lichte symptomen zijn geen medicijnen nodig. Bij hevige jeuk kunnen anti-jeukmiddelen, zoals een crème op basis van menthol, verlichting geven. Indien de lokale effecten zeer ernstig zijn, kan overwogen worden een zalf op basis van corticosteroïden voor te schrijven of antihistaminica. Publieksinformatie is te vinden op: <https://ggdleefomgeving.nl/hinderlijke-beestjes/eikenprocessierupsen>.

Impressie GGD IJsselland 2017

Met veel plezier presenteren wij een impressie van ons werk in 2017. Geen volledig verslag, maar vijf verhalen over mensen en ervaringen. Soms herkenbaar en betekenisvol, soms persoonlijk. Voorbeelden van het werk dat onze bijna 400 medewerkers iedere dag met passie doen, in samenwerking met gemeenten en partnerorganisaties. Je vindt hem op onze website www.ggdijssel.nl (zoek op impressie).

Ziek van voorjaarsactiviteiten

Het mooie weer zorgt ervoor dat mensen lekker buiten zijn. Een duik nemen in een meertje, meedoen aan een city swim of mudrun, een festival bezoeken, noem maar op. Soms kan het zijn dat mensen ziek worden van een dergelijke activiteit. Water kan vervuild zijn (norovirus of leptospiren) en bij een festival kunnen virussen zich eenvoudig verspreiden. Gelukkig zijn dergelijke infecties vaak self-limiting, en mensen zullen zich lang niet altijd melden bij de huisarts. Maar mocht dit wel het geval zijn dan kunnen dergelijke (buiten) activiteiten helpen bij het opstellen van een differentiaaldiagnose. Zijn er opvallende symptomen of clusters van patiënten met dezelfde klachten, waarbij u een gezamenlijke blootstelling vermoedt? GGD IJsselland denkt graag mee.

IJsselland

Contact

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, Zwolle
Schurenstraat 8a, Deventer

Postadres

Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Telefoon:

038-4281351

E-mail adres:

infectieziekten@ggdijselland.nl

Website:

www.ggdijselland.nl

Infectieziekte melden:

via het [digitale meldingsformulier](#)
op de website.

Colofon

Team Infectieziektebestrijding
m.m.v. team communicatie
GGD IJsselland
Mei 2018

Vragen / reacties?

Hebt u vragen of reacties n.a.v. deze nieuwsbrief, neem dan contact op met de afdeling Infectieziektebestrijding van GGD IJsselland via infectieziekten@ggdijselland.nl of 038 - 428 16 56.

Personen met verward gedrag

Casus huisartsenpost

Vanuit Medrie huisartsenpost in Zwolle werd Team Vangnet, Informatie en Advies (VIA) halverwege maart rond 20.00 uur gebeld over een bezoeker die op dat moment aan de balie van de huisartsenpost stond. De bezoeker maakte een verwarde indruk bij de arts en hij was dwingend in het contact. In het gesprek eiste hij pijnstillende middelen. Hij zorgde voor overlast binnen de locatie van de huisartsenpost en weigerde om zonder medicatie te vertrekken. Hij vertelde dat hij er bij Tactus uit was gezet.

De trajectbegeleider van Team VIA belde Tactus voor overleg. Tactus bevestigde het verhaal dat de heer uit de time-out is gezet door zijn verbaal agressieve gedrag en dat deze maatregel is gecommuniceerd met de politie. Hij kan zijn medicatie ophalen tussen 21.00 en 22.00 uur bij Tactus. Hij is voor opvang verwezen naar de nachtopvang van de Herberg. Dit is een tijdelijke maatregel.

De trajectbegeleider van Team VIA nam contact op met huisartsenpost Medrie. Hij geeft de huisarts aan dat de heer naar Tactus kan gaan voor de medicatie. Daarnaast kan hij bij de Herberg terecht voor opvang. Dit weet hij al wel, maar het is goed om dit nogmaals te herhalen. Indien men zich niet veilig voelt door de aanwezigheid/ het gedrag van de heer is het belangrijk om de politie te bellen.

De huisartsenpost kon hiermee verder. We gaven aan dat zij opnieuw konden bellen als de problemen aanhielden. Voor de check is vanuit Team VIA nog gebeld met Streetcare. De heer is niet bekend bij hen. Er is geen verdere actie ondernomen vanuit Team VIA, omdat hij in zorg is bij Tactus.

Subsidiereregeling onverzekerden

Deze subsidieregeling is gericht op onverzekerde mensen die in beeld zijn gekomen nadat ze hebben aangeklopt bij een zorgverlener. De opzet van de regeling is om hen alsnog zo snel mogelijk te verzekeren en zo nodig van passende zorg/hulpverlening te voorzien. Dit vereist dat zij beschikken over een (post)adres.

De subsidie is bedoeld voor het bekostigen van medisch noodzakelijke zorg die geleverd wordt aan een onverzekerde verzekeringsplichtige. Verzekeringsplichtig is iedereen die is verzekerd in de Wet langdurige zorg (Wlz). Het landelijk meldpunt zet de melding van de zorgverlener door naar de GGD in de regio waarin de zorg is verleend. Het is noodzakelijk dat (centrum)gemeenten en GGD'en afspreken wat er met de melding van de GGD gebeurt en bij wie de melding terecht komt. In regio IJsselland komen deze meldingen binnen bij het OGGZ team, Team VIA van GGD IJsselland. Wij zetten de melding verder uit bij onszelf of bij de desbetreffende gemeente.